

opusdei.org

La Prelatura de l'Opus Dei a Catalunya

Us oferim un article publicat a
la revista Foc Nou.

26/08/2012

La tasca d'evangelització de l'Opus Dei a Catalunya va començar de la mà de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer, que la va iniciar personalment amb l'ajut d'Àlvaro del Portillo amb un seguit de viatges en la immediata postguerra. El primer centre es va obrir el 23 de juny de

1940, en un pis del carrer Balmes de Barcelona.

Els inicis a Barcelona

El metge i professor universitari Alfons Balcells recordaria anys més tard aquells temps no fàcils, en el seu imprescindible *Memòria ingènua* (La Formiga d'Or, 2005). Bona part d'aquells catalans que sovintejaven el pis del carrer Balmes anirien a altres terres a impulsar el mateix missatge evangelitzador que reberen de sant Josepmaria. Així, per exemple, el Dr. Joan Baptista Torelló, aleshores un jove estudiant i un lletraferit activista en favor de la llengua, el difondria per Itàlia, Suïssa i Àustria. El poeta Francesc Faus seria ordenat sacerdot i aniria al Brasil, on encara continua. El Dr. Jordi Cervós passaria la major part de la seva carrera acadèmica i científica a Alemanya. D'altres, en canvi, han restat prou a casa nostra,

com el conegut periodista i sacerdot Dr. Ferran Blasi, que malgrat això té també experiència internacional.

Ha plogut molt des d'aleshores.

Actualment, la Prelatura desenvolupa activitats diverses a 23 localitats catalanes: Badalona, Barcelona, Esplugues de Llobregat, Girona, Granollers, L'Hospitalet de Llobregat, Igualada, Lleida, Manresa, Matadepera, Mataró, Premià de Dalt, Reus, Rubí, Sabadell, Salt, Sant Cugat del Vallès, Sant Just Desvern, Tarragona, Terrassa, Tortosa, Valldoreix i Vic. El Vicari per a Catalunya i Andorra és del Dr. Antoni Pujals, sacerdot egarenc, ordenat prevere el 1985 i doctorat en Dret Canònic. Pertanyen a la Prelatura a Catalunya vora 100 preveres i al voltant de 4.500 catòlics, i moltes altres persones participen de les activitats que ofereix. També hi ha una bona colla de sacerdots incardinats als bisbats que participen

del mateix esperit, a través de la Societat Sacerdotal de la Santa Creu, una associació de capellans inseparablement unida a l'Opus Dei.

Hi ha una oficina d'informació, a Ausiàs Marc, 5, 2n, de Barcelona, a on poden adreçar-se consultes. A Internet poden trobar-se notícies i documentació sobre aquesta prelatura i les diverses activitats al lloc web www.opusdei.cat o www.opusdei.ad. També hi ha llocs específics sobre la vida i les obres de sant Josepmaria com www.escrivaworks.org. L'adreça de correu electrònic de l'oficina és info.cat@opusdei.org. [Aquest paràgraf s'ha actualitzat amb les dades de la nova oficina]

La finalitat de l'Opus Dei

La finalitat de l'Opus Dei és recordar a tothom i fer efectiu el missatge cristià que totes les persones poden convertir la seva feina i les

circumstàncies corrents de la vida en ocasió d'estimar Déu, de servir els altres i de millorar la societat, tot seguint de prop Jesucrist. Cada fidel de la Prelatura s'esmerça en ser una veritable ànima contemplativa enmig del món, que faci present amb naturalitat Jesucrist a través del seu exemple i també de la seva paraula.

Si hagués de triar algú que definís el perfil més representatiu del fidel de l'Opus Dei a casa nostra, escolliria una dona de mitjana edat, mare de família, en molts casos compaginant la vida familiar amb una vida laboral fora la llar, i tot plegat amb la participació diària a l'Eucaristia a la parròquia i altres pràctiques de pietat cristianes i una relació d'amistat i solidaritat amb les persones del seu entorn. Són persones que acostumen a tenir el dia atapeït, però procuren que la manca de temps no només no les allunyi de la fe ni la pràctica

cristiana, sinó que les esperoni per oferir a Déu una existència plena de bones obres. El model és Jesús, i especialment els 30 anys que el Crist va voler passar fent vida de treball i de família sense mostrar-se públicament. Allò que els teòlegs van dir-ne, amb el pas del temps, la vida oculta del Senyor, és un missatge ben eloqüent pels cristians que viuen enmig del món i vibren amb el món.

Fer possible aquest ideal de vida –de trobar Déu no només al temple, sinó també al carrer- no s'improvisa: cal una vida cristiana intensa alimentada per la pràctica de les virtuts, el recurs a l'oració i als sagraments i una formació continuada en el contingut de la nostra fe. I aquí és on entra l'Opus Dei: ofereix als seus fidels i a tothom qui vulgui recessos, xerrades doctrinals i classes de catecisme i acompanyament espiritual personal, entre altres activitats formatives,

amb horaris i continguts adients per a cada circumstància.

Sant Josepmaria deia que aquesta activitat de formació dels laics era com una gran catequesi. Ve a ser com una escola per a fomentar un alt rendiment en la vida cristiana, encara que -a diferència dels centres d'alt rendiment esportiu- no es necessiten especials dots ni físiques, ni de talent, ni de posició econòmica, sinó molta humilitat i molta gràcia de Déu. Durant un temps es va dir que l'Opus Dei només anava dirigit a professionals d'alts nivells social i econòmic. Encara que certament no en faltin, de persones amb aquest perfil, en realitat abunden molt més els professionals de tota mena que, això sí, aspiren a l'excel·lència professional, enmig ara de les fortes dificultats de la crisi econòmica. Sota aquesta manera de veure el treball batega el convenciment que si es vol oferir una feina a Déu, no pot ser una

barroeria; la feina ha d'estar feta per amor a Déu i als altres, sí, però també cal que es faci amb perfecció humana. Per això, als ulls de Déu tant agradable pot ser el treball d'un escombriaire com el d'un conseller de la Generalitat: tot depèn de l'amor i l'esforç que s'hi posi. En realitat, per pertànyer a l'Opus Dei cal una crida de Déu, però des del punt de vista professional n'hi ha prou que tingui una feina honesta i, per tant, santificable.

Més les persones que les entitats

L'especificitat de la tasca de la Prelatura és la formació i l'acompanyament dels seglars de forma individual, persona a persona, i no el manteniment d'entitats educatives o assistencials. Al mateix temps, és innegable que aquest missatge de santedat enmig del món i a través de la vida corrent ha suscitat iniciatives sense afany de lucre en els

diferents àmbits. Entre les més conegudes a casa nostra trobem el Col·legi Major Monterols, obert el 1949. L'Escola Esportiva Brafa es posa en marxa el 1953. El 1958 inicia les seves activitats l'Institut d'Estudis Superiors de l'Empresa, IESE.

L'Església de Santa Maria de Montalegre, al Raval de Barcelona, és confiada a l'Opus Dei per l'Arquebisbat el 1967. De l'entorn d'aquest temple han sortit amb el temps projectes solidaris com ara Braval i Terral, dos centres que es cerquen promoure la cohesió social i lluitar contra la marginació. Els beneficiaris dels programes, principalment nois i noies del barri, pertanyen a religions i països molt diversos. En l'àmbit de l'educació secundària, són ben coneguts els col·legis Pineda i Xaloc (L'Hospitalet de Llobregat), Bell-lloc del Pla (Girona) i Viaró (Sant Cugat del Vallès), entre d'altres.

En aquestes iniciatives, la gestió, la direcció i la propietat pertany ordinàriament a les persones que les van promoure i als seus continuadors. La Prelatura només s'ocupa de la seva vivificació cristiana, proporcionant orientació doctrinal i atenció sacerdotal. Això ens porta a una reflexió, més actual que mai, sobre la figura jurídica de les prelatures personals.

Els malentesos

Bona part de les confusions i malentesos que històricament han afectat l'Opus Dei neixen, al meu entendre, perquè no hi havia a què comparar-la. No era i no és un orde religiós, ja que en el seu si no hi ha ni frares ni monges, ni els seus membres fan vots de pobresa, castedat i obediència. La majoria de gent de l'Opus Dei són dones i homes casats i emmainadats, però no configuren una simple associació de

fidels. D'altra banda, tampoc no és un moviment eclesial en el sentit estricte del terme, perquè no es mouen en grup en la vida social ni tan sols en la vida diocesana: cada fidel de l'Opus Dei exerceix la seva lliure decisió allà on la jerarquia de l'Església la contempla, sense necessitat d'arreglar-se amb altres persones amb qui comparteix pertinença a l'Opus Dei. Igual que els bisbats, la prelatura compta amb un prelat, un clergat i un poble de fidels laics, però tampoc pot ser considerat una mena de *bisbat supranacional*, perquè els seglars de l'Opus Dei pertanyen també al bisbat i a la parròquia que els correspon per lloc de residència, de qui reben la cura pastoral ordinària (baptisme, confirmació, eucaristia, etc.).

Futur de les prelatures personals

Les prelatures personals són una figura jurídica filla del Concili Vaticà

II, una estructura establerta per la Santa Seu per a la realització de tasques pastorals peculiars en benefici del conjunt de l'Església. És una circumscripció eclesiàstica complementària a les diòcesis: els fidels de l'Opus Dei ho són també del bisbat on es troben, perquè és precisament dins del bisbat on s'esmercen per ser llevat de santedat i d'evangelització. La seva aportació, però, no es tradueix necessàriament en una implicació més gran en les estructures de la diòcesi, sinó sobretot en el testimoniatge d'exemple i de paraula que intenta fer entre companys de treball i en l'ambient familiar i social.

A banda de l'Opus Dei, prelatura des del 1982, ¿pot pensar-se que en el futur n'hi hagi d'altres? Sí. En la mesura que es detectin necessitats pastorals específiques, l'Església pot considerar l'instrument de la prelatura o d'altres similars com una

de les possibles respostes. Ha passat, per exemple, amb l'establiment d'un ordinariat personal per a anglicans, o la recent proposta dirigida als seguidors de Lefevre de tornar a Roma sota l'aixopluc d'una prelatura personal. En el futur, podrien considerar-se prelatures per a l'atenció pastoral d'emigrants o la pastoral gitana, per posar dos exemples en les quals una estructura així podria facilitar la continuïtat en la pràctica religiosa de persones que varien molt de bisbats i fins i tot de països.

Marc Argemí // Foc Nou